

Poziție în favoarea noului program de Master în Teologie Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara

Misiologia ortodoxă ca disciplină relativ nouă, dar fundamentală în cadrul Facultăților de Teologie ortodoxă, este esențială în înțelegerea misiunii pe care o are Teologia ortodoxă în contemporaneitate. O bună parte din ineficiența misiunii ortodoxe contemporane se datorează și statutului ambiguu al Misiologiei, privită când ca disciplină de sine stătătoare, când ca appendice al teologiei sistematice sau practice, când doar ca spirit, ca orientare care trebuie să fie impregnată întregii teologii ortodoxe.

Misiologia are o dublă sarcină, una în raport cu teologia, iar cealaltă cu practica misionară. În legătură cu prima, misiologia este chemată să exerseze o funcție critică în cadrul disciplinelor teologice, incitând în permanență teologia să fie *teologia viatorum*. Astfel misiologia trebuie să se opună oricărei tendințe de: auto-satisfacție, conservatorism, de fragmentare a umanității în blocuri regionale sau ideologice etc. Ea trebuie să însoțească celelalte discipline teologice, să le interogheze și la rândul ei să se lase interogată de acestea. De exemplu, teologia sistematică dialoghează în mod tradițional cu filosofia, dar acordă foarte puțină atenție științelor sociale.

În ceea ce privește a doua sarcină, trebuie să înțelegem că misiunea este o *realitate inter-subiectivă*, că trebuie să existe o relație strânsă între misiologi, misionari și persoanele printre care ei lucrează. Teologia practică este lipsită de dimensiunea misionară și se ocupă doar cu predicarea, cateheza, liturgia, pastorația sau diaconia, toate acestea privite ca scop în sine și nu în relație cu misiunea. Astfel, avem mare nevoie în primul rând de un program misiologic pentru teologie, și apoi de un program misiologic pentru misiune, pentru că teologia nu are altă rațiune de a exista decât aceea de a acompania *missio Dei*.

Misiologia nu trebuie să rămână o disciplină care oferă numai repere teoretice, ci să-și găsească și o aplicabilitate eficientă în practică. De multe ori, misiologii trebuie să accepte că problemele misionare cu adevărat stringente se discută mai degrabă în afara decât în interiorul facultăților de Teologie. Misiologia așa cum este predată astăzi ca disciplină este mai degrabă o reflecție asupra mesajului și a proclamării sale, echipându-i pe viitorii misionari cu concepte și noțiuni teoretice care își găsesc foarte puțin sau deloc acoperire în realitatea pe care aceștia o întâlnesc „pe teren”. Și atunci, care ar fi soluția pentru a umple golul între teorie și practică, sau cu alte cuvinte cum se poate realiza contextualizarea misiologiei?

Un al doilea aspect de care trebuie să se țină seama este că Biserica Ortodoxă Română are mare nevoie și de *misionari laici*, și nu doar exclusiv de preoți. Este nevoie de recuperarea implicării laicului în misiunea ortodoxă, ca celălalt braț lucrător al Bisericii, Trup al Mântuitorului Hristos. Din păcate azi acest „braț” nu prea este folosit și este insuficient valorificat, și prin urmare s-a slăbănogit. Mireanul nu mai are conștiința chemării sale misionare. Faptul că nu se promovează îndeajuns *vocațiile misionare autentice ale laicului* constituie un mare neajuns în contextul în care majoritatea absolvenților de teologie nu devin preoți, iar câmpul lor de misiune se vede redus doar la perspectiva de a preda religia în școli ori de a ocupa posturi de asistenți sociali. Din punctul nostru de vedere, nu este o soluție viabilă să avem exagerat de mulți preoți

care nu mai au un impact misionar eficient mai ales în anumite segmente sociale, cu atât mai mult cu cât, uneori, la aceasta se adaugă o slabă pregătire teologică și o viețuire creștinească ortodoxă ce lasă de dorit. În scurt timp statutul social al preotului se va deprecia, iar semnalele actuale sunt mai mult decât îngrijorătoare. Calitatea trebuie să primeze, nu cantitatea. Revigorarea misiunii laicului sub toate aspectele, care să aibă drepturi și responsabilități, va fi unul din atuurile care vor garanta succesul misiunii Bisericii Ortodoxe în noua realitate europeană.

Nu toți suntem chemați la același tip de misiune. Fiecare membru are lucrarea lui în Biserică și aceasta nu trebuie însă îngrădită, obstrucționată sau minimalizată. În acest context, considerăm necesar să ne referim și la potențialul misionar al monahilor, foarte puțin sau deloc pus în valoare în misiologia ortodoxă contemporană, dar care și-a demonstrat forța în veacurile de aur ale creștinismului. Monahii trebuie să-și facă simțită prezența în societate ca expresie firească a lucrării și nevoinței lor monastice. Fiecare mănăstire, cu specificul și potențialul ei uman sau material pe care îl are, trebuie să se implice în misiune: unele cu acțiuni filantropice, altele cu o vocație cultural-educatională deosebită, altele cu vocație misionară etc. Din păcate, datorită lipsei de comunicare și viziune, se menține un climat de animozitate și suspiciune între mediul teologic academic și o parte a cinului monahal, fapt care aduce deservicii importante misiunii ortodoxe.

Iată numai câteva motive care ne determină să susținem necesitatea înființării unui nou program de Master în Teologie, la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara, începând cu anul universitar 2021-2022.

Stareță

Stavrofora Casiana Șimon

